

**Wytyczne dotyczące badania rocznych sprawozdań finansowych
za 2016 rok samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie**

1. Badanie wstępne:

- 1) Rozpoznanie i ustalenie stanu prawnego podmiotu, a w tym ustalenie m.in.:
  - formy prawnej podmiotu,
  - przedmiotu działalności,
  - podstawy prawnej działalności,
  - organu rejestrowego, daty wpisu do rejestru,
  - rejestracji podatkowej.
- 2) Rozpoznanie struktury organizacyjnej, obsady stanowisk, ustalenie stanu zatrudnienia.
- 3) Rozpoznanie otoczenia, środowiska, rynku działalności podmiotu.
- 4) Pozyskanie informacji dotyczących ostatniego badania sprawozdania finansowego, jego zatwierdzenia, podziału wyniku finansowego oraz kształtowania się kapitałów własnych.
- 5) Rozpoznanie systemu rachunkowości wraz z dokonaniem oceny jakości i prawidłowości działania, z uwzględnieniem elementów, na które wpływa środowisko informatyczne.
- 6) Rozpoznanie systemu kontroli wewnętrznej – jego koncepcji i skuteczności działania.
- 7) Obserwacja przebiegu spisu z natury rzeczowych składników majątku.
- 8) Wstępne określenie sytuacji majątkowo-finansowej.
- 9) Zapoznanie się z wynikami kontroli zewnętrznych i wewnętrznych organów kontroli.
- 10) Zapoznanie się z uchwałami podmiotu tworzącego.
- 11) Zapoznanie się z wynikami ekonomiczno-finansowymi z dwóch lat poprzednich.
- 12) Sprawdzenie sposobu wykonania zaleceń biegłych rewidentów z roku poprzedniego.
- 13) Opracowanie planu i programu badania.

2. Badanie właściwe aktywów i pasywów:

- 1) Ustalenie istotności ogólnej i częściowej oraz ryzyka badania.
- 2) Kontrola wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, w szczególności:
  - prawidłowości inwentaryzacji,
  - poprawności zakwalifikowania,

- prawidłowości ewidencji syntetycznej i analitycznej,
  - udokumentowania zmian w stanie, tj. przychodów, zmniejszeń, przecen itp. (dowodów OT, PT i innych),
  - prawidłowości stosowania stawek amortyzacji bilansowej i podatkowej,
  - budowy środków trwałych, ich finansowania i rozliczania,
  - zaliczki na budowę środków trwałych,
  - stanu maszyn i urządzeń związanych z budową środków trwałych,
  - prawidłowości wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy.
- 3) Kontrola inwestycji długoterminowych i krótkoterminowych, w tym w szczególności:
- prawidłowości inwentaryzacji,
  - prawidłowości zakwalifikowania do inwestycji nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych,
  - prawidłowości ewidencji,
  - prawidłowości wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
  - aktualizacji wyceny nieruchomości i aktywów finansowych.
- 4) Kontrola zapasów (materiałów, półproduktów i produktów w toku, produktów gotowych, towarów, zaliczek), w tym w szczególności:
- prawidłowości spisu z natury,
  - prawidłowości ewidencji syntetycznej i analitycznej,
  - wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
  - metody rozchodu,
  - rozliczenia zakupu z dostawcami,
  - kontroli rozchodu materiałów do zużycia i produktów do sprzedaży,
  - dostawy niefakturowane w drodze.
- 5) Kontrola należności, zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych, w tym w szczególności:
- prawidłowości inwentaryzacji metodą potwierdzenia sald i metodą weryfikacji sald,
  - prawidłowości ewidencji,
  - oceny realności sald i stopnia egzekwowalności,
  - zgodności sald rozrachunków publiczno-prawnych z deklaracjami,
  - terminowości płatności należności i zobowiązań, naliczanie odsetek z tytułu nieterminowo regulowanych należności i zobowiązań,
  - wyceny należności i zobowiązań w ciągu roku i na dzień bilansowy,
  - poprawności rozliczeń z tytułu wynagrodzeń oraz świadczeń ZUS,

- odpisów aktualizujących wartości należności,
- zobowiązań warunkowych,
- zobowiązań zabezpieczonych na majątku podmiotu,
- zobowiązań i należności wobec jednostek objętych skonsolidowanym bilansem Województwa Śląskiego jako jednostki samorządu terytorialnego,
- kontroli rezerw na zobowiązania.

6) Kontrola środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, w tym w szczególności:

- prawidłowości inwentaryzacji,
- prawidłowości ewidencji, udokumentowanie obrotu, pieniężnego i kredytów,
- wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
- dyscypliny finansowej.

7) Kontrola kosztów działalności, strat nadzwyczajnych, w tym w szczególności:

- prawidłowości ewidencji kosztów w zespołach 4-tym i 5-tym,
- udokumentowanie wydatków, kontrola wydatków,
- rozliczeń i kalkulacji kosztów w zakresie wyrobów gotowych i usług,
- rozliczeń międzyokresowych kosztów (czynne i bierne),
- pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe,
- strat nadzwyczajnych.

8) Kontrola przychodów, zysków nadzwyczajnych, w tym w szczególności:

- udokumentowanie sprzedaży produktów, usług i pozostałych składników majątku,
- korekta sprzedaży,
- pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe, zyski nadzwyczajne,
- ustalenie wyniku finansowego brutto,
- podatek dochodowy,
- zysk netto (strata netto).

9) Kontrola kapitałów (funduszy) własnych, w tym w szczególności:

- kapitału podstawowego (funduszu założycielskiego),
- kapitału zapasowego (funduszu zakładu),
- kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny,
- podziału wyniku finansowego z lat ubiegłych,
- podziału zysku/pokrycia straty z lat ubiegłych.

10) Kontrola rachunku przepływów pieniężnych oraz zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym.

11) Sprawdzenie poprawności sporządzania dodatkowych informacji i objaśnień (szczegółowość nie mniejsza, niż wynikająca z zapisów ustawy o rachunkowości).

- 12) Ocena aktywów i pasywów oraz ocena sytuacji finansowej, a w tym:
  - ocena zmian aktywów i pasywów,
  - ocena wyników finansowych,
  - ocena wskaźników (w tym w szczególności: ocena wskaźników rentowności, płynności finansowej, wskaźników rotacji, wskaźników do analizy poziomej i pionowej bilansu, wskaźników przepływów finansowych, innych),
  - ocena sytuacji finansowej.
- 13) Ocena ewentualnych zdarzeń powstałych po dacie sporządzenia sprawozdania finansowego.
- 14) Ocena zdolności jednostki do kontynuacji działalności w roku następnym po roku badanym.
- 15) Badanie końcowe, a w tym:
  - podsumowanie wyników badania,
  - omówienie wyników badania z kierownictwem podmiotu,
  - przekazanie opinii biegłego rewidenta oraz raportu z badania sprawozdania finansowego uzupełniającego opinię kierownictwu badanego podmiotu.
3. Czynności badawcze odbywają się w siedzibie badanego podmiotu. Badanie sprawozdania finansowego ma wskazać, czy oddaje ono w sposób rzetelny i prawidłowy sytuację finansową badanego podmiotu.
4. Biegły rewident musi się zapoznać z istotnymi umowami, których stroną jest badany podmiot, co winno znaleźć odzwierciedlenie w ocenie badanego podmiotu.
5. Biegły dokona analizy porównawczej za badany rok i za dwa poprzedzające go lata obrotowe.
6. Sprawozdanie finansowe wszystkich podmiotów leczniczych musi zawierać:
  - zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym,
  - wykaz należności i zobowiązań wraz z listą dłużników i wierzycieli z uwzględnieniem struktury wiekowej należności i zobowiązań (3, 6, 9, 12, >12 miesięcy).
7. Sprawozdanie finansowe podmiotów leczniczych, których wierzytelności objęte są cesją musi zawierać wykaz cesji wierzytelności z uwzględnieniem nazwy cedenta i cesjonariusza, tytułu zobowiązania i kwoty cesji.
8. Biegły rewident jest zobowiązany do udziału w posiedzeniu Rady Społecznej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w celu przedstawienia wyników badania.